

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Halottak napja.

Minden évben, amikor a természet diszét leteszi, szeretett halottaink emlékünnepeit üljük. Gyengéd, kiméletes kézzel elszedte az őszt a föld virágjait, elnémult a madarak dala, s az elfakult, száraz falevelek lehullanak a fákról, cserjékről. Mindenütt a mulandóság fuvallata, egy néma memento mori kelt visszhangot szívünkben. Ily benyomások alatt lépünk a szentelt helyre, hol szeretteink nyugosznak. A faközöld dombokon és a márványos sírboltok fölött gazdag virágdisz — amit a természet még meghagyott illatnak és színpompának, azt ajándékolunk visszük a drága hantokra. A reggeli köd fátyola közé a felkelő nap szórja világos sugarait, mintha glóriával akarná körülvenni a keresztekre és kövekbe vésett aranyvonásokat, a virágok és napfény szindús képet fonnak a gyász kertjében. S ha magunk körül tekintünk, mély bánatos érzés fogja el lelkünket; itt pihennek százan és ezren, fivéreink és nővéreink, — kik éltek és szerettek, szenvedtek és küzdöttek és már megtalálták az örök nyugalmat. Emlékezünk azokról, kik közel álltak hozzánk, visszaidézzük megjelenésüket, előttünk lebeg alakjuk; óh, a kéz, mely megszorította a miénket, rég megmerevedett, az ajk, mely oly kedvesen csevegett, rég elhallgatott, s elaludt a szem hűséges tekintete. Kiszállanak a sírból a drága és boldog emlékek és

melegen odaszorulnak szívünkhöz; s ha a hála a halottakkal szemben soká is késnek, itt a boldogultak sirhantjai fölött — hangosan beszél. Itt elnémult harag és boszúvágy, mert a halál kiengesztel mindent és a keserűséget szelid érzéssel helyettesíti. A halál tiszteletet követel; megszabadít a földi salaktól, átszellemült fényben mutatja a halottakat, és jogosan. Ki zavarhatná — láttára a sírnak — az ő nyugalomukat? Ki emelhetne követ az elhalt ellen? És ha vétkeztek, nem akarjuk őket vádolni, emberek voltak és tévedtek s most az örökkévaló bíró előtt állanak. Csak érenyeikről, jó cselekedeteikről akarunk beszélni, s ha részükről igazságtalanságot kellett tűrnünk, úgy vezekelték érte halálukkal. Sohasem áhitatosabb a Miatyánk imádság fohásza: „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek!“, mint a sírok előtt.

„De mortuis nil nisi bene“ a halottakról vagy jót, vagy semmit! Szivleljük meg ezt az intelmet, s ha hazatérünk a halottak virágdiszített városából, mely fölött a szeretet és gyász békélítő fényt borítottak, úgy ragaszkodjunk azokhoz a benyomásokhoz, melyek szívünkre ott hatottak, s még soká fogjuk érezni utána nemesítő hatásukat.

De, amíg lerójuk a halottak iránt tartozó kötelezéseinket, ne feledkezzünk meg az élőkéről se. Ellenséges-

kedés és harag könnyen férkőzik közénk, sokszor meg se kíséreljük azt a szakadást, mely köztünk és a velünk szemben jóindulatu embertársaink közt beállt, áthidalni. Csak ha felebarátunk mindkét szemét behunyja, hunyjuk be mi az egyiket.

„De mortuis nil nisi bene“ — alkalmazzuk a szeretet eme parancsát az élőkre is; a holtak tiszteletet követelnek tőlünk, az élők kiméletet. Aki nagy szeretetet visel szívében felebarátai iránt, az hibáikat, cselekedeteiket enyhén fogja bíráltni és meg fogja fontolni, hogy mit idéztek elő szerencsétlen körülmények. A nemes érzésű ember nem vár halálára, mert a jót belső ösztön következtében gyakorolja, az emberek szeretetét, barátságát ajándéknak tekinti, amelynek örül, de a melyet nem követel; a fölületes jellem kicsinyességei nem bántják és tovább halad a maga útján. S amint szeretetet és békét vet, ugyanugy mindenütt szeretetet és békét is fog aratni.

Néha a sors is utmutatással szolgál. A halál elragadta szeretett embertársunkat, s csak a mély fájdalomból, mely veszteségünk fölött támad, ismerjük fel, mennyire drága volt nekünk. Néma megbánás marcangolja szívünket és kérdezzük önmagunktól, vajjon szerettük-e úgy a boldogultat, amint azt megérdemelte volna. Sőt fájdalomunkban gyakran igazságtalanok is leszünk magunkkal szemben, kemény önvádakkal illetjük önmagunkat,

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Hogyan kell vőlegényt fogni.

— Főkött alá vágyó hajadonok figyelmébe ajánlva —

- Grófnő!
- Friczi??

Egymásra néztek. A grófleány fénylő, a férfi félnék szemekkel.

Friczi arca örömmámorban uszott — Erika grófnő mosolygott de tettette magát, mintha hirtelen remegés hatása alatt állana. De csakhamar összeszedte magát és erélyes kézmozdulattal a sarokban álló kis asztalkára mutatott. Ott három csinos keztyűtartó doboz volt elhelyezve. Egyik rózsaszínű, selyemből, csipkével borítva, a másik puszpángfából, borostyánbetéttel, a harmadik meg ezüst-filigrán munka volt. Igazán remek, tulajdonosuk izlését dicsérő dísz tárgyak voltak ezek.

— S ezek a dobozok — kérdezé Friczi. — döntsék el sorsomat?

— Csak egyik! Véget akarok már vetni ennek a kínos állapotnak! Hónapok óta eped utánam; virágok, cukorkák, költemények, a legédesebb a leggyengédebb figyelmességek özönlének boudoiromba. Ön uton és uttalan utakon követ. Minden társaságban találkozom egy pagodával, aki reám mereszi bronzségeit s reám pislogva bölint fejével! Ez Ön! Megfigyelem ezt jobban, mint sejtí! Oh ne örüljön e vallomásomnak! Ön nem eszik,

ha véletlenül én is ugyanazt asztal mellett ülök, mint Ön, — Ön felsegit a kocsimra és alig tud „jó éjszakát“ kívánni, oly rekedt az imádatból! Tehát szerelmes belém, de kompromittál, mintha pengégre akarná tenni jó hírnevem, mintha örömet lelne abban, hogy nevetségessé tegyen! Ennek most vége lesz, kedves barátom!

— Istenem . . .

— Ön fiatal, tapasztalatlan s én — én a mostoha anyja lehetnék — hiszen már 21 éves vagyok. Ennek az állapotnak, mint mondtam, vége kell, hogy szakadjon! Ime, itt vannak ezek a dobozok — Ön, mint jeles költő, aki annyi verset faragott tiszteletemre, alighanem jobban ismeri Shakespeare-t mint én s azonnal tudni fogja, hogy — miként Portia — a sorsra akarom bízni, legyek-e a felesége! Sajnálom Önt, Friczi, de esélynél többet kettő ellen nem nyújthatok Önnek! Válasszon, megfontolva, orakulum-szerűen, szímatolva, sejdítve — amint teszszik, — az egyik dobozban megtalálja a boldogító „igen“-t.

Friczi fölugrott.

— Kérem, maradjon nyugodtan, ne keljen föl, ne boruljon lábaim elé, ne nyuljon a kezemhez és — hallgasson. Arcának e vad kifejezésétől félek,

A kecses grófkisasszony a pamlagra dőlt és félig csukott szemein át megfigyelte imádoját. Keskeny, finom, kacsói pókhálózatú, hófehér csipkekendővel mimelődtek, galambszürke papucsokai kissé kikandikáltak reggeli pongyolája alól, igazán igéző volt.

Friczi inogott, arcát pir lepte. Hangosan ujongni szeretett volna, hogy Erika grófnő, ha mindjárt feltételeken is, legforróbb kívánságát teljesítheti. Tehát nincs kizárva, hogy az övé legyen, hogy e drága, angyali lény nyel oltár elé léphessen!

Mégis tétovázott. Zavartan hebegett?

— És ha rosszul választanék?

A grófnő legkegyetlenebb, leghidegebb arckifejezését szedte elő és határozott, szinte metsző hangon jelenté ki:

— Akkor, kedves Friczi, Ön a világ legpechesebb embere! Akkor — bármennyire sajnálnám, de megesküdtem reá — örök időre el lesz bocsátva. Értette — akkor!

— Rettenetes szeszély, szép Portia!

— Lássá, ily módon vigasztalom magam! Ha meg kellett történnie, úgy győzelme véletlenség volt nem egyéb egyszerű véletlenségnél! Szerencsétlensége azonban megment attól, ha kikosarazom! Tehát válasszon.

Friczi hosszadalmasan, kétségbeesve szemlélte bájos kinzóját. Látása felbátorította. Mint az örült rohant a dobozok felé, megfogta a legelső, mely keze ügyébe akadt, minden választás nélkül, leborult a grófnő előtt s örömjongva felkiáltott:

— Igen—igen—igen!

Az óra már többször jelezte a negyedórát, míg Friczi értelmes, összefüggő társalgást kezdhett. Szíve ösztökélte, hogy kérdezősködjön, ujongjon és ömlengésekkel halmozza el ezt a különös leányt, aki Isteni letre bizta, hogy legyen-e a neje, vagy sem! Szerencséje mámorba ejtette, megrészegette,

hogy nem teljesítettük hűségesen kötelességeinket, s a legcsekélyebb mulasztás mint bűn támad fel a sirból.

Hogy a sirok mellett a késő bánat érzése ne fogja el lelkünket, szivleljük meg azt az elvet, hogy szeressünk ameddig szerethetünk, mert előbb utóbb bekövetkezhet az az óra, amelyben a hantok előtt jajgatunk és panaszkodunk.

Tiszteljük tehát a halottakat és szeressük az élőket!

Zalamegye néprajzi kincsei.

Irta: Sági János.

II.

Ha meg akarjuk menteni Magyarország ősi házainak típusait, akkor le kell rajzolnunk a régi házak alapjait. Meglepő, érdekes tanulmányt szerezhettünk ekként az oromfal, tornácos, a körültornácos, a két és több helyiségből álló házakról. Ne beszéljenek addig a tudósok magyar háztípusról, míg össze nem hordjuk egész Magyarország házaira vonatkozó fényképeket, alaprajzokat, leírásokat stb. stb.

Mentsük meg a falusi házaknak sokszor pompás díszítéseit. A tornác faragott faoszlopainak, a díszített kapuknak rajzait, az oromfalon levő rajzolt, színezett tulipánok és változatos viragmotívumok másolatait. Ha magyar építkezési stílt akarunk teremteni és fejleszteni, elkerülhetlenül szükségünk van e rajzokra, melyek kétségbevonhatlanul a nép lelkéből fakadtak, tehát eredetiek és jellegzetesen magyarok.

Mentsük meg a tárgyi néprajz számára a nép lakásberendezésének bizonyos ősi, múló jelleget viselő tárgyait. A magyar paraszt lakásán is keresztül szánt a kulturának a néprajz változatos mezőit fölúr, elszintelenítő vasa. A néprajzi muzeumokban még, — fáradsággal ugyan, — visszaállíthatjuk a népies butorzatú szobákat. Itt-ott még ráakadhatunk egy-egy tornyos, szepen faragott ágyra, a régi magyar mesterember remekére: a híres tulipános ládára és a fogasos tálásra.

Pajkosan, fénylő szemekkel nézett reá és megkérdezte:

— És ha rosszul választottam volna? Mi történt volna akkor? Csakugyan el kellett volna távoznom örökre?

Erika öntudatosan mosolygott, oly nőies hamissággal, hogy Friczi hirtelen egészen kicsinynek érezte magát ennyi fölény látára.

— Tehát csakugyan csak véletlen volt, egy kegyes szeszély, — panaszkodott és majdhogy könybe nem lábadtak szemei.

Erika most már kacagott, közben kinyitotta a bambán néző vőlegény előtt a másik két dobozt.

Mindegyikben egy rózsaszínű papírka volt. Mindegyik papírkára pedig reá írva:

„Igen, igen!”

Lássák, tisztelt kisasszonyaim, ily egyszerű és csálhatatlan módon lehet vőlegényre szert tenni.

Nem kell hozzá egyéb, mint egy komoly szándéku, imádó fiatal ember, aki viszont szerettedik. Legfeljebb még a papának és mamának is kell tetszenie — s bátran elibe lehet tenni a dobozokat!

Siessünk azonban a gyűjtéssel, mert a rohamosan városiasodó nép sutba dobja a magyaros világ szép emlékeit. A tulipános ládát kiszorítja az erezett (fladerozott) vásári butor. A tálást, a szoba díszét a padláson eszi a szu, míg össze nem vágják. A falu embere parasztosnak tartja a régi népiest és rohan a szintelen, egyhangú, elpolgárosodott városias portéka után.

A régi fogasokon virágos korsók lógtak, a tálásokban kedvesen díszített edények pompáztak, melyek a magyar remekes fazekas-mester keze ügyességéről mondanak hirt. A cseréplazekat mindinkább nélkülözhetővé teszi az olcsó vas- és bádofazék. Azokban a városokban, ahol még ezelőtt 40 évvel 50—60 fazekas élt megelégedetten, most 4—5 küzd a léttel. Nincs is kedvük az edények kitulipánozásával vesződni. Az edényt mázzal befeccskendezik, durva vonalakat huzogatnak rajta. Ha a vásárokon a fazekasok során végig megyünk, nem látunk az edényeken semmi művésziest, semmi magyaros vonást. Ezért fontos, hogy a nép hajlékait kutassuk át. Itt-ott találunk még tányérszakmát, tálakat, korsókat, melyekről leárad a régi fazekasipar tetszetős művészete. Azok a művészek, akik a világnak be akarják mutatni a magyar díszítő művészet eredetiségeit, nem nélkülözhetik azokat a hányódó edényeket.

Sok díszítő kincs van a régi cserépkályhák szeméin is. Ezeket is gyakran látjuk a magyar ember kedvelt virágát, a tulipánt, amint a szárán madárkák álldogálnak, meg a kifogyhatatlan, egyéb eredeti díszeket. A budapesti Iparművészeti Múzeum kályhaszem gyűjteménye bizonyítja, hogy mennyi érdekes anyagot valogathatunk ki az összedőlő régi kályhák romjai közül. A parasztszobák cserépkályhái is lassan-lassan kiszorítja a vasipar. A földmives ember is vaskályhát állít be, melynek ára oly csekély, hogy azal a fazekas már most alig versenyezhet. Szemünk előtt pusztul a régi hatalmas magyar kályhaipar; termékeinek megmentése szintén néprajzi feladat.

Ha már a magyar földmives hajlékában vagyunk, nézzünk behatóbban körül, s kutassunk a muzeumokba való elhelyezésre alkalmas, sőt egyenesen oda tartozó tárgyak után. Találunk még szép cinedényeket, melyek egész korszakot jelentenek. Ezeket az edényeken is sokszor találunk lebilincselő ornamentikát. A szép cintányérok, cintálatokat a bádogosok beolvasztják és eként megsemmisítik a régebbi kulturának eme ritka, megbecsülésre méltó hirtelét.

A ládafa, az asztalfiók, a mestergerenda föle sok érdekes régi dolgot rejteget. Ne rösteljük itt se a kutatást. A vendégszerető, derék magyar földmives szívesen megengedi.

Mit mondanak?

Azt mondják, hogy Tapolczán október 6-át ezután megünneplik.

Azt mondják, hogy a tapolczai borvásárra a *lappok* is kaptak értesítést.

Azt mondják, hogy Tapolczán sok szerelmes ifju van.

Azt mondják, hogy a tapolczai kötözté-lyeken kötni is fognak.

Azt mondják, hogy Tapolczán egyik rendőr fia szaporítja a *rendellenéseket*.

Azt mondják, hogy Tapolczán sok ifju embernek az a nótája, hogy: „Jaj be bajos a szerelmet titkolni!”

Azt mondják, hogy Tapolczán sok bucsu estélyt tartanak.

Azt mondják, hogy a negyedik szobában szeretnek politizálni.

Azt mondják, hogy az Eibeschutz kávéházban kötéllel fogják a kibeciket.

Azt mondják, hogy a tapolczai borügynökök leszállítják a közvetítési díjat.

Azt mondják, hogy Kollányi tanárt Zomborba helyezték át.

Azt mondják, hogy nemcsak vadles-ha-nem bucsuztatás címén is kilehet maradni.

Azt mondják, hogy a „Náci” egyértelmű a hadi hitellel.

Azt mondják, hogy sok „uhu” került ellenséges aknára.

Azt mondják, hogy a tapolczai vadászok disze rókát fogott.

Azt mondják, hogy a jövő héten pénzért mutogatnak egy borvásárlót.

Azt mondják, hogy a negyedik szobában igen udvariasak a kibecikhez.

Azt mondják, hogy kalap nélkül járni biztos orvosság a kijózanodásra.

Azt mondják, hogy néhely vadásznál a nyul csak éjjeli szálláson marad.

Azt mondják, hogy a tapolczai kucseber-cukorka már áruló is volt.

H I R E K.

Kinevezés. Megyénk főispánja Csendes László tapolczai lakost tiszteltbeli szolgabírónak kinevezte és szolgálatáért a tapolczai szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Változás a tanfelügyelőségénél. Csapó Kálmán torontárvármegyei és Szabó Bertalan zalavármegyei kir. segédtanfelügyelőket, jelenlegi minőségükben, a vallás- és közoktatásügyi miniszter kölcsönösen áthelyezte.

Távbeszélő Zalamegyében. Mint jól értesült forrásból halljuk, a jövő év folyamán Tapolczán is felállítják a távbeszélő állomást. A dolog érdekében megyénk főispánja Hertelendy Ferencz, ki a megye és a Balatonvidék kulturális és közgazdasági ügyeit ismert ügyszeretettel karolja fel, — fáradozik, melyért bizonyára nagy hálával tartozik Tapolcza közönsége.

Felhívás. Lapunk felelős szerkesztője felhívja a lap munkatársait, hogy a megyei újságírók szövetségébe való belépésüket nála bejelentsek. A szövetség tagja lehet oly munkatárs, ki negyedévenként legalább egy cikket és kéthetenként egy-egy hirt ad a lap részére. A munkatársak a szövetség tagjainak kedvezményeit élvezik.

A község-házából. Tapolcza község képviselőtestülete folyó hó 27-én gyűlést tartott, melyen több ügyet intéztek el. Két segélykérőnek egyenként 10—10 koronát utalványozott. A gyepmesteri állás szervezése illetve az arra szükséges utmutatások beszerzésével megbizta az előjáróságot. Felolvastatik a megyei kir. tanfelügyelő útján érkezett minizteri leirat, hogy fedezet hiányában a kérelmezett polgári leányiskola felállítása nem teljesíthető. A jegyzők szabadságolása ügyében egy hónapi, tetszés szerint igénybe vehető szabadság szabályozását a községi előjáróság határozhatja meg. Harangozó Lajos kérése a háza előtt építendő csatorna költségeinek fele részben leendő fedezését, a képviselőtestület megszavazza. A község-háza udvarára szánt postaépület tervezetét a pécsi postaigazgatóság nem fogadja el, e helyett a képviselőtestület egyoldalú szerződést köt január 1-ig Mersics Istvánnal, míg a tőle megvásárlandó ház helyére a hivatal helyiség épület tervezetét elkészítetteti és az igazgatóságnak jóváhagyás végett beküldi. Egyébként a kiküldött titkár másnak ajánlatát is mérlegelni fogja. A város részére beszerzendő pócegödör tisztító gépre aláírási ívet bocsát ki a képviselőtestület. A fogasztási adó beszedési jogát Klein Gyula marcali lakos vette

ki 15730 koronáért. Az ugynevezett „Tanárkert” bérbeadására a jövő év január 1-től árlejtést hirdet. Kedvezőtlen esetben a község házilag fogja a kertet kezelni. A zárda főnöknőjének az óvoda fűtésére kérelmezett fát megadja és ezen kedvezményben arányosan részesíti az izraelita hitközséget is.

A tapolczai Krajcár-Egyesület november hó 13-án tartja közgyűlését. A gyűlés tárgysorozatába a folyó évi lezároláson és a kiosztásra kerülő összeg megszavazásán kívül a tisztújítás is fölvetetett, minthogy a tisztikar három évi megbízatása lejárt. A Krajcár-Egyesület főnállása óta szegény iskolás gyermekek téli ruházatára és tankönyveire mintegy tizezer koronát fordított; emellett alapítókéjét is évről-évre gyarapította.

Bizalomsvavazás az olasz borvám ügyében. A bairtonvidéki bortermelők egy aláírással ellátott feliratban mondanak elismerést Tisza István gróf miniszterelnöknek az olasz borvám ügyében tanúsított eljárásért, mely a magyar bortermelők és borkereskedők érdekeit sikeresen megvédte.

Muraköz szarvasmarha tenyésztése előmozdítására a földmívelésügyi miniszter Kiszabadka község kisczadáinak tizezer, a csáktornyai járásbeli kisczadáknak tenyészűzők beszerzésére 100 ezer korona kölcsönt engedélyezett.

A husárok hatósági megállapítása. A kereskedelemügyi miniszter egy legújabb keletű határozatában kimondta, hogy a hatóságnak nemcsak joga van, hanem kötelessége is a husárok szabályozása, ha azt látja, hogy a mészárosok és hentesek jogosulatlanul emelik a husárakat.

Mikes Kelemen is hazahozzák. A Székely Újság írja, hogy Háromszékvármegye törvényhatóságának határozata szerint Mikesnek, a hű titkárnak a hamvát is hazahozzák a II. Rákóczy Ferencz hamvának hazaszállításakor. A költségekre a gyűjtést meg is kezdték s elsőnek gróf Mikes Ármán adott e célra 2000 koronát.

Elvi jelentőségű határozatok. A kereskedelemügyi miniszter határozatilag kimondta, hogy: „Sziogyártó, csizmadia és bocskoros bőr és cserkeszkezdést külön iparigazolvány nélkül nem üzhet.” Azt is kimondta a miniszter, hogy a mészárosok hentes ipart, hentes iparigazolvány nélkül nem üzhetnek, zsirt, szalonát és hentesiparhoz tartozó husneműeket nem készíthetnek és nem árusíthatnak.

Olasz bor helyett dalmát bor. Fiumében az olasz borok elvámolása, illetőleg behozatala az új vámrendelet következtében egészen megszűnt. E helyett a dalmát borokkal való üzlet indult meg szokatlan elevenséggel. A dalmát városokból, nevezetesen Spalatóból, Vodizából, Curzolából, San-Pietróból és Brazzából nagy borszállományok érkeztek a fiemei kikötőbe. Sok csehországi ügynök is járt most Dalmáciában. Ezek nagymennyiségű szőlőt vásárolnak össze és azt egyenesen Csehországba küldik, ahol a szőlőt kipréselik és bort csinálnak belőle.

Új tantárgy az iskolában. Nagybritannia és Irlandban 14.718 orvos kérvényt nyújtott be Londindeny tanügyminiszternek, melyben kérik, hogy minden nyilvános iskolába vezesse be az egészségtan tanítását s az iskolák főleg az alkohol káros hatását ismertessék. Mily üdvös intézkedés volna ez nálunk, hol az alkohol a nép között oly borzasztó pusztítókat végez.

Villámlás és dörgés októberben. Az idei év szeszélyes időjárása nyilatkozott meg folyó hó 26-án este fél 7 órakor. Északról sötét felhők tornyosultak; nemsokára erős dörgés és villámlás között sűrű záporosó hullott alá, ami alig tartott egy negyedórát. Utána kiderült az ég és szép holdvilágos enyhe éjszakában volt részünk. A zivatar fölünk északkeletre húzódott.

Védjük a hasznos állatokat. Szegény, hasznos vakondok prémjéből készítenek mufokat, gallérokat stb. Megyénkben is valószínűleg irtó hadjáratot intéztek a gazda egyik legjobb barátja, a vakond ellen. Ezrével verik agyon a szegény állatokat, hogy a szűcsöknek és kereskedőknek eladják. Hazánkból csak Párisba tizezerszám küldik ki a

vakondokat, darabját 30—50 fillérért. Még a nagy uradalmakban is irtják a hasznos pucokot, hogy az uraságok és gazdatisztek nejei vakondprémekkel díszleghessenek. Szomorú korszak! Mig az iskolákban az apróságoknak a vakond hasznát magyarázzák, addig a felnőttek tizezerszámra verik agyon szegény állatot. Tud-e erről a hasznos állatokat védő belügyminiszter?

Halálozás. Özv. Szkladányi Józsefné szül. Bencze Juliánna, Szkladányi József palóznaki esperes-plébános édes anyja, folyó évi október hó 23-án életének 90 évében Palóznakon elhunyt. Temetése folyó hó 25-én délelőtt 10 órakor volt nagy részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Szkladányi József esperes-plébános, Csomor Bálintné, szül. Szkladányi Anna és özv. Hiszek Jánosné, szül. Szkladányi Janka a saját és az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik felejthetetlen édes anyjuk özv. Szkladányi Józsefné szül. Bencze Juliánának folyó 1904. évi október hó 23-án délután 1 órakor, életének 90-ik évében, agyverőmlely következtében, a végső szentség felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült teteme folyó hó 25-én délelőtt 10 órakor fog a rom. kath. vallás szertartása szerint beszenteltetni és a palóznaki sirkertben a boldog feltámadás reményében nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat ugyanaznap délelőtt 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Palóznak, 1904. október 24-én. Legyen áldás és béke a jó anya sirhantja fölött!

A veszprémi muzeum megnyitása a jövő hónap 6-án tesz. A megnyitás nagy ünnepélyesség keretében fog megtörténni.

Panasz. Az utazó közönség köréből panaszt emeltek nálunk amiatt, hogy az estéli vonatnál nincsen bérkocsi s az utasok kénytelenek a legrosszabb időben is koromsötétben, — mert hisz még mindig nincs kellő lámpa az Erzsébet-ligeten átvezető uton — gyalog bejönni a városba. E panaszt az illetékes hatóság figyelmébe ajánljuk s kerjük annak orvoslását.

Mélyen leszállított árak. A kereskedelemügyi miniszter a legutóbb több igen érdekes határozatot hozott. Így például ennek a hirdetésnek használata, hogy: „Ezen üzlet feloszlik, az árak mélyen leszállított áron eladatnak”, — a határozat szerint iparügyi kihágást képez.

Német újság Zalavármegyében. Egy újságíró vállalat aziránt folyamodott vármegyénk alispánjához, hogy a „Neues Kleines Journal” utcai elárusítását engedje meg. Az alispán a kérelmet elutasította azzal az indokolással, hogy a vármegyében német ajku lakosság nincs. A kiadó cég a határozatot megfellebezte. Kíváncsian várjuk a miniszter döntését.

Éjjeli csendzavarók. Botrányos az az éjjeli láрма, amit suhancaink az éj leple alatt részeg fővel véghez visznek. A főutca úgy mint a mellékutak, különösen vasárnap éjjelenként visszhangzanak az éktelen kurjongatástól és civakvdástól. Nem lehetne ennek már véget vetni. Hisz az utolsó falu is nyugalmasabb, mint a mi városnak csufolt községünk.

Régi házaink. Elsőrendű néprajzi feladat, hogy a magyarság ősi házainak típusait megállapítsuk. A Keszthelyi Balatoni Múzeum Egyesület Zalamegye jellegzetes régi házainak képeit megakarja menteni. Arra kéri tehát a megye műkedvelő fényképészeit, hogy a városok és falvak régi házait sziveskedjenek lefényképezni és a lomezeket megküldeni. melyeknek árát kívánatra megtérítik. A múzeum vezetősége arra is kéri, hogy a megyére vonatkozó egyéb képeket is helyezték el a múzeumban.

János bácsi a Múzeumban. Sági Jánosnak a Keszthelyi Hirlap s. szerkesztőjének ilyen című népszerű munkáját a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelősege a múlt heten adta nyomdába több ezer példányban való kinyomatás végett. Az érdekesnek ígérkező művet előkelő fővárosi művészek rajzai díszítik. A mű államköltségen jelenik meg.

Kölcsönkért halotti koszoruk. Sümegről

írják, hogy ott ujabban a szegényebb néposztály között azon szokás jött divatba, hogy a csinált virágból készült koszorukat a temetés vállalkozójától szerény díjért a temetés alkalmára kibérelik. A rossz és egészségügyi tekintetben mindenesetre elítélendő szokást meg kell akadályozni, mert a ragadós betegségek alkalmával fertőző eszközül szolgál. A kegyelet ne a hiuságban nyilvánuljon.

Szobabűz. Folyó hó 24-én idős Leszner Mór tapolczai lakos szobaleánya égő gyertyával járt a szobában, miközben az ablakfüggöny az égő gyertyától tüzet fogott és csakhamar az egész függöny elégett. A tüzet eloltották s így a szoba egyéb butoraiban kár nem történt.

Betörés. Spiegel Rezső tapolczai kereskedő üzlethelyiségébe folyó hó 26-án éjjel, eddig ismeretlen tettes a pincéből felszolgáló ajtón keresztül behatolt, és onnan 1800 korona készpénzt és 4000 korona értékű papírt ellopt. A tettest a hatóság nyomozza.

Reászakadt a part. Bolla József tapolczai fuvaros az agyaggödörknél földet akart felrakni kocsijára. Hogy munkáját megkönnyítse, közvetlen a meredek part szélére állott kocsijával, hogy a földet arra felhányja. Az aláazott part azonban lezuhant és az alatta dolgozó Bollára esett. Bollát csak nagy nehezen lehetett a föld alól kimenteni, és súlyos sérüléseket szenvedett; lovai pedig a zuhanástól megijedve, elfutottak és csak a városi téglaháznál fogták el őket.

A megszökött zsebmetsző. A sümegi vásár alkalmával a csendörök egy zsebmetszőt csíptek nyakon, de a zsebmetsző az őrsről megszökött és befutott Fischer Mór ecetgyáros házába. A csendörök látták befutni, de hiába keresték, a zsebmetsző eltűnt. A csendörök távozása után a házigazda a szekrényben találta meg a lakkcipős ficsurt, aki kért, könyörgött, hogy családostól, hogy csak a szükség hajtotta a lopásra; azonban Fischer cseléde ezalatt behívta a lesben álló csendört és a szökevényt bekisérték. Valószínű, hogy ezután jobban vigyáznak rá.

Almalopás. A múlt hét folyamán Németh György tapolczai lakoshoz, az ablakot betörve, eddig ismeretlen tettesek bemásztak és a télre szánt almát ellopták. A tetteseket nyomozzák.

Végrehajtás akadályokkal. Az idej rossz termés különösen mélyen sújtotta F. M. földesurat, kinek birtoka tul volt amugy is terhelve és a végrehajtások napirenden voltak nála. A végrehajtó, aki a szomszéd városból jött mindig a tanyára, nagy előzékenységet tanúsított mindenkor a földbirtokossal szemben, úgy, hogy mindig egyedül végezte feladatát és se becsüs, se fiskális nem kísérté utjára. Azért meglepte, midőn pár héttel eelőtt a régi kuria kapuit éppen a szeme előtt zárták be és az uraság kocsisa a rácson át megmagyarázta, hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedi át a nagyságos ur a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két ur, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsiján az urasághoz, a kocsis nem nyitott kaput, mert kérdésére, hogy mit keres akkor itt az a két ur is, azt a választ kapták, hogy ők csakis az urasággal hat szem közt intézhetik eljövételük célját. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérve, egyedül ment be a földesurhoz és fölvilágosította a ház urát a künn várakozó két ur kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szójában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van a háznál, zárná be ezen lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondják el jövetelük célját. A látogatók rejtélyes magyarázata nagyon izgatottá tette a földes urat. Az izgalom azonban a szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megtudta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházból jöttek, hogy kifizessék neki az előző napon nyert legnagyobb 400,00 koronás fönyereményt. A végrehajtó segítségemélyzetének tartott vendégek — most már a szerencse követői, árverési jegyzőkönyv helyett hálalevelet vittek el a Török bankháznak.

KÖZGAZDASÁG.**Az ujbort ne hagyjuk sokáig a seprőjén!**

Különösen kisebb szőlősgazdáknak szokásmondása: az ujbort a seprőjén kell hagyni, mert valamint a csecsemő az anyja kebelén lesz erős, egészséges, azonképpen a seprőn hagyott bor erősebb, tartósabb, zamatosabb lesz.

Ellenkezőleg áll a dolog. A seprő a bornak nem anyja, hanem épen olyan, mint a csecsemő piszkos pelenkája. Valamint ez nem válik a kis gyermek javára, ugy a mindenféle üledékkel, piszokkal megfertőzött seprő is csak kárt tehet a kiejedt borban.

Ennek igazságát azonnal beláthatjuk, ha tudjuk, miből áll a seprő. De a tapasztalat is amellett bizonyít, hogy a kiejedt és megcsilapodott ujbort azonnal le kell a seprőjéről fejteni.

A seprő áll a működésüket befejezett, nagyrészt elhalt erjesztő gombákból, a mustban maradt szőlőhéjből, magból földből és más tisztátalan anyagból.

A bor lecsillapodván, a seprőben az ugynevezett hasadógombák kezdenek elszaporodni, melyek a seprőből táplálkoznak és váladékkal különféle betegséget, rothadást okoznak. A rothadás ugyan a bor szesztartalmánál fogva csak lassan indul, de annál inkább érvényesül a hasadógombáknak az a sajátsága, hogy a bort mindenféle betegségre, megtörésre, nyúlósodásra stb. hajlandóbbá teszik, a bor tőlük elveszti zamatát és mellékizt nyer.

Ezért a borkezelés egyik főszabálya, hogy mihelyt kissé megtisztult, a seprőről le kell fejteni.

HIRDETÉSEK.**Elegáns lakás**

olcsó bér mellett **azonnal** kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Pályázati hirdetmény.

A Balatonmelléki Takarékpénztár igazgatósága az intézetnél mielőbb elfoglalandó

ideiglenes gyakornoki állásra

pályázatot hirdet.

Pályázhatnak **kereskedelmi iskolát végzett fiatal egyének.**

Sajátkezüleg irt és kellően fölszerelt folyamodványok

bezárólag november hó 5-éig

az intézet igazgatójához adandók be, hol a föltételek is megtekinthetők.

Tapolcza, 1904. október 29.

Az igazgatóság.

4968/1904. tkv. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt Klein Jakab veszprémi lakos végrehajthatónak Klein Adolf tapolczai lakos elleni végrehajtási ügyében 3000 korona iránt a végrehajtási árverést a tapolczai kir. járásbíró területén Hegymagas községben fekvő 1) a hegymagasi 184. sz. tjkvban + 841. hrsz. alatt felvett s 4650 forint agrár-kölcsönrel terhelt szőlő pince a Szent-György hegyen Klein Adolf tulajdonát tevő felerésze 646 korona, 2) a 187. sz. tjkvben + 845. hrsz. a felvett 4650 forint agrárkölcsönrel terhelt szőlő, pince a Szent-György hegyen Klein Adolf tulajdonát tevő 1/2-ed része 555 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, s az árverés idejéül 1904. évi december hó 19-ik napjának délelőtt 10 órájkor Hegymagas község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt telekkönyvi hatóságnál és Hegymagas község házában megtekinthetők.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Tapolczán, 1904. szeptember 12.

Papp.

királyi járásbíró.

50%
megtakarítás

NOVEMBER 1-től

50%
megtakarítás

Óriási karácsonyi maradék-vásár

összes gyapot,- selyem,- mosószövet,- szőrmeáru,- férfi és női-ruhaneműek stb. stb.

MINDEZEK BÁMULATOS OLCSÓ ÁRON!!

NAGY MINTA KOLLEKCIÓ

gyapju, selyem,- mosószövetekből, divatos bársony, férfiszövet és vászonárukból, kívánatra ingyen és bérmentve.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR MONARCHIA LEGNAGYOBB ÁRUHÁZA

LUDWIG Zwieback & BRUDER

WIEN, VI2 Mariahilferstrasse 111.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolcza, főutca volt Hoffmann-féle házában.

Szőlőbirtokosok figgelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

56. közgy. szám. 1904.

Árverési hirdetés.

Sümeg nagyközség képviselőtestületének 56. számú 1904. határozata alapján a község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező piaci és országos vásári **helypénzszedési jogot** zárt ajánlati, esetleg nyilvános árverés útján

1904. év november hó 9-én délután 10 órakor a városházánál három egymásután következő három évre, vagyis 1905. év január 1-től 1908. évi január hó 1-ig haszonbérbe adja.

A jog kikiáltási ára 4100 korona. Bánatpénz czimén 1000 korona a zárt ajánlathoz melléklendő esetleg az árveréskor teendő le, mely összeg az árverés befejezte után a bérlő által egy negyed évi haszonbér összegére kiegészítendő; mely az utolsó év utolsó negyedébe fog beszámíttatni.

A község fentartja magának azon jogot, hogy tekintet nélkül az elért eredményre, — az ajánlattevők között szabadon választ.

Kelt Sümegben, 1904. október 22-én.

Malomsoky János, jegyző, **Pozsonyi József**, bíró.

A czímre ügyeljünk!
Kerékpár alkatrészeket
30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol a világ legelső gyáraiból gyári árakon alul havi **10-12 koronás** részletfizetésre.
Kerékpárokat bel- és külföldi elsőrendű gyárakból havi **6-8 koronás** részletfizetésre.
Tessék árjegyzéket kérni. Ugyancsak magas jutalék mellett felvételnek.
MIKLÓS és TÁRSA
varrógép kerékpár és alkatrészes nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körut. 59. sz.

Kiváló szerencse Töröknél!

FELÜLMULHATATLANUL kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 33.000 pénzneremény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459,000 koronát

sorsolnak kirővid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1000.000 KORONA,

Továbbá 1 jutalom 200.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2. á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 a 60.000, 1 á 50.000, 1 á 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 korona és még sok egyéb, összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14,459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. —,75 vagy kor. 1-50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt. 1,50 vagy kor. 3
¹/₂ " " " 3.- " " 6.-; ¹/₁ " " " 6.- " " 12

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes béküldése ellen küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

👉 folyó évi november hó 13-ig 👈
bizalommal hozzánk küldeni.

TÖRÖK A. és TSA

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46a. I. fiók: Váci-körut 4a.
II. fiók: Múzeum-körut 11a. III. fiók: Erzsébet-körut 54a.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza, Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredet sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén) } A nem tetsző törlen dő

Pontos cím: _____

Kérjen mindenhol valódi

INDRA-TEÁT. Ez a világ legjobb teája. Kitűnő reggelizésre és oszonnára. Legjobb óvszer influenza és meghűlések ellen.

Előmozdítja az emésztést és a gyomor bajoktól óv mindenkit.

Gyomorbetegnek melegen ajánlható. Csak az eredeti csomagolás a valódi. Kap ható minden jobb fűszerkereskedés- és drogueriában. Nagyban elárúsítás:

Keszthelyen, Hoffman József és fia uraknál.

A „kávé király”-hoz

Aki nagyon jó zamatu és illatu kávét kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a egvább fajok vegytéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő ki egyszer megizleli, más kávét nem fog használni.

Ismeretés, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal ellillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállitjuk bármely postaaállomásra bérmentve, utánvéttel a következő árban:

1 kilogrammos doboz	4 korona	80 fillér.
2 „	9 „	—
4 „	14 „	20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat szinte bérmentve, utánvéttel bármely postaaállomásra, 1 postacsomag 5 kilogr. legfinomabb. CUBA kor. 13.50
1 „ „ 5 „ „ CEYLON „ 12.-
1 „ „ 5 „ „ JAMAICA „ 11.20

Biró és Társa

A „kávé királyhoz”. Budapest VII. ker. Teréz-körút 2/b.

A „kávé király”-hoz.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradtság nélkül készitheti ruháját az igazitható női derék-szabászati készülék segítségével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Ezme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott. Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! Egy készülék ára 3 korona. Utánvét mellett! Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,
Sopron.

Képviselek minden helységben kerestetnek. Magyarazatot ingyen küldök

34-52

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállitva	34 kor.
II. „ „ „	31 „
I. Cserfa „ „	34 „
II. „ „ „	31 „

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

FRANK BERNÁT
Tapolcza.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

A szénkénegezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

SZÉNKÉNEGFECSEKENDŐ

AZ

„EGYSZERŰSÉG”

Kosinszky Viktor igazgató szab. szénkénegefecskeendője. KIZÁRÓLAGOS GYÁRTÁSA ÉS ELADÁSA;

Schottola Ernő cégnél
BUDAPESTEN, Andrassy-ut 2.

A szénkénegefecskeendők ellenőrzésére szolgáló mérzhenger ugyanitt kapható. Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

Jorgò János

órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzekemet ingyen és bérmentve megkaphassa, ocsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rásvédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzekéből:

7787. sz. legolcsóbb legjobb strapázóra nick. keltokban 36 órai járással	2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst panczéllánc 15 gr. 1 frt.	—
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű	5
7989. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas	11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra	1 20

Szíveskedjék nevemre és házzámomra 75/B. pontosan figyelni.

Ne vegyen hangszert mig

Reményi Mihály
mű-hangszerész

legujabb képes árjegyzekét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,
Király-utca 44/I.

Jónak, a jobb az ellensége.

és pamut ruhaneműek mosására. a Schicht által ujonnan feltalált

mosókivonat,

„Asszonydicséret”

védjeggyel, a ruha beásztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölőlegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességet vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülözhetetlené válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható

Schicht György, Aussig.

A legnagyobb gyár a maga nemében, az europai szárazföldön